

«МАРҒҰЛАН УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ТҮЛЕКТЕРІН ДАЯРЛАУ САПАСЫ»

жұмыс берушілер сауалнамасының қорытындысы бойынша

ЕСЕП

Өткізу мерзімі: 2025 ж. наурыз-сәуір

Мақсатты аудитория: Павлодар облысының білім беру ұйымдарының басшылары, жұмыс берушілер

Ақпаратты жинау әдісі: online сауалнама (сауалнамалық сұрау)

Зерттеудің мақсаты: университет түлектерінің дайындық деңгейіне жұмыс берушілердің қанағаттануын бағалау.

ЖОО сапа менеджменті жүйесінің жұмыс істеуі және жетілдіру шеңберінде әлеуметтік сауалнама жүргізу және 2024-2025 оқу жылына арналған әлеуметтік сауалнама мен сұрау салу өткізудің жоспар-кестесін іске асыру бағдарламасына сәйкес мансап орталығы және Әлкей Марғұлан атындағы ППУ Стратегия және сапа менеджменті офисімен университет түлектерінің дайындық деңгейіне жұмыс берушілердің қанағаттанушылығына зерттеу ұйымдастырылды.

Сауалнамада келесі бағыттарға қатысты 16 сұрақ тұжырымдалған:

- ЖОО түлектерін жұмысқа орналастыру географиясы (университет пен жұмыс берушілердің кадрлық әріптестігі);

- жұмыс берушілердің бітірушілердің дайындық деңгейіне қанағаттануы;

- өңірдің білім беру ұйымдары мен университеттің ынтымақтастық саласы;

- білім беру ұйымдарының мамандарға қажеттілігі.

Сауалнамада ұсынылған сұрақтар бойынша респонденттерге осы жерде ұсынылған жауаптың нұсқасын (бірнеше нұсқа) таңдау немесе өз жауабын, түсініктемесін немесе тілегін қалдыру қажет болды.

Сауалнамаға Павлодар облысының 407 білім беру ұйымынан (жалпы орта білім беретін оқу орындары, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары, білім беру орталықтары) 194 респондент қатысты.

Сұрау салуға қатысқан білім беру мекемелері барлық деңгей мен түрлер, сондай-ақ оқыту тілі бөлінісінде:

1 - кесте

Сіздің білім беру ұйымыңыздың аумақтық мәртебесі:	респонденттер саны	Қалалық мектеп	%	Гимназия немесе лицей	%	Ауылдық мектеп	%	Шағынжинақты мектеп	%
БАРЛЫҒЫ:	194	71	36,6	23	11,9	77	39,7	23	11,9

Сауалнама негізінен мамандандырылған білім беру ұйымдарының (гимназиялар, лицейлер) және шағынжинақты мектептердің (11,9%) аз және тең ұсынылуымен, ауылдық (39,7%) және қалалық (36,6%) мектептердің респонденттерін қамтыды.

2 - кесте

Сіздің білім беру ұйымыңыздың оқыту тілі:	респонденттер саны	Мемлекеттік тіл	%	Орыс тілі /	%	Мемлекеттік және орыс тілі	%
БАРЛЫҒЫ:	194	81	41,8	24	12,4	89	45,9

Сауалнамаға қатысушылардың көпшілігінде екі тілді білім беру ұйымдары бар (мемлекеттік және орыс тілдерінде), бұл қатысушылардың 45,9% құрады.

Сіз Әлкей Марғұлан атындағы ППУ кәсіби кадрлардың (түлектердің) тұтынушысы болып табыласыз ба?	респонденттер саны	Иә	%	Жоқ	%
БАРЛЫҒЫ:	194	169	87,1	25	12,9

Респонденттердің көпшілігі - жұмыс берушілердің 169 өкілі (87,1%) Әлкей Марғұлан атындағы ППУ кәсіби кадрларының (түлектерінің) тұтынушылары болып табылатынын атап өтті. Бұл жұмыс берушілердің университетпен ынтымақтастыққа жоғары дәрежеде тартылғанын және оның түлектерінің еңбек нарығында сұранысқа ие екенін көрсетеді.

Сіздің ұйымыңызда жұмыс істейтін университет түлектерінің саны қанша?	респонденттер саны	1-ден 4-ке дейін	%	5-тен 9-ға дейін	%	10-нан 15-ке дейін	%	15-тен 83-ке дейін	%
БАРЛЫҒЫ:	194	85	43,8	37	19,1	20	10,3	52	26,8

Зерттеу кезінде сауалнамада ұсынылған аймақтың білім беру ұйымдары мен мекемелерінде әртүрлі жылдардағы университеттің 2394 түлегі жұмыс істейді.

- 85/43, 8% ұйымның университеттің 1-ден 4-ке дейін түлегі жұмыс істейтінін көрсетті. Бұл түлектердің аймақтың білім беру мекемелерінде кең таралғандығын көрсететін ең кең таралған нұсқа;
- респонденттердің шамамен үштен бірі (57/29, 4%) 10-нан 15-ке дейін түлектердің болуын атап өтті, бұл университет пен осы ұйымдар арасындағы тұрақты кәсіби байланыстарды көрсетеді және осы мекемелерде түлектердің мақсатты ынтымақтастығы мен жүйелі жұмысқа орналасуы туралы айтуы мүмкін;
- 52 ұйымның (26,8%) педагогикалық ұжымында 15-тен 83-ке дейін ППУ түлектері бар, бұл ең жоғары көрсеткіш. Бұл университетпен тығыз жұмыс істейтін және оның түлектерін белсенді қабылдайтын ірі ұйымдар немесе мекемелер болуы мүмкін.

Сіздің ұйымыңыз қай салада Университетпен жұмыс істейтінін көрсетіңіз	респонденттер саны	Сіздің ұйымыңыздың негізінде білім алушылардың кәсіптік практикасы	%	Университет оқытушыларының Сіздің ұйымыңыздың білім беру процесіне қатысуы	%	Университет базасында қызметкерлердің біліктілігін арттыру, кәсіби қайта даярлау	%
БАРЛЫҒЫ:	194	175	90,2	126	64,9	142	73,2

кестенің жалғасы

Бірлескен ғылыми жобаларды іске асыру (зерттеулер, әзірлемелер, конференциялар)	%	Ұйым қызметкерлерін магистратурада, докторантурада оқыту	%	Дуальды оқыту саласындағы ынтымақтастық	%	Ұйым мен университет қызметкерлерінің материалдарын ғылыми журналдарда бірлесіп жариялау	%
128	66,0	139	71,6	175	90,2	118	60,8

Өңірдің білім беру ұйымдары жалпы университетпен ынтымақтастықтың түрлі нысандарын белсенді дамытуда:

1. Ұйым базасында білім алушылардың кәсіптік практикасы

Көптеген ұйым университет студенттерінің кәсіби практикадан өтуі үшін орындар ұсынуға белсенді қатысады. Жоғары пайыз (90,2%) ынтымақтастық үшін осы аспектінің маңыздылығын растайды.

2. Университет оқытушыларының ұйымның білім беру процесіне қатысуы

Ұйымдардың шамамен үштен екісі (64,9%) университеттің оқытушылар құрамымен белсенді түрде өзара әрекеттеседі, бұл қызметкерлердің біліктілігі мен оқу деңгейіне оң әсер етуі мүмкін.

3. Университет базасында қызметкерлердің біліктілігін арттыру, кәсіби қайта даярлау

Жоғары деңгейде мұғалімдердің кәсібилігін арттыру мәселелеріндегі ынтымақтастық, ұйымдардың 73,2% ППУ базасында мұғалімдердің біліктілігін арттыруды және кәсіби қайта даярлауды атап өтті.

4. Бірлескен ғылыми жобаларды іске асыру (зерттеулер, әзірлемелер, конференциялар).

Университет пен ұйымдар арасындағы ынтымақтастық саласындағы инновациялар мен ғылыми әзірлемелерге қызығушылық байқалады, ұйымдардың 66% ғылыми жобаларға бірлесіп қатысқанын көрсетті.

5. Ұйым қызметкерлерін магистратура мен докторантурада оқыту.

Университет ұйымдардың академиялық ынтымақтастық арқылы өз қызметкерлерінің білім деңгейі мен біліктілігін арттыруға ұмтылуында маңызды рөл атқарады, 139/71, 6% ұйымның өз ұжымында университеттің магистратурасында/докторантурасында білім алушылары бар екенін атап өтті.

6. Дуальды оқыту саласындағы ынтымақтастық.

Ұйымдардың едәуір пайызы (90,2%) дуальды оқытуға қатысады, бұл теориялық дайындықты жұмыс орнындағы практикалық оқытумен үйлестіретін оқытудың өзекті және сұранысқа ие түрі.

7. Ұйым мен университет қызметкерлерінің материалдарын ғылыми журналдарда бірлесіп жариялау.

Ұйымдардың бірлескен ғылыми және академиялық жұмысқа деген қызығушылығын тудырады, ұйымдардың 60,8% университет өкілдерімен бірлескен жарияланымдарға қатысады.

6 - кесте

Түлектерді тиімді даярлау және Сіздің ұйымыңыздың кадрлық әлеуетіңіздің сапалы өсуі үшін Сіз дуальды оқыту стратегиясын қолдайсыз ба?	респонденттер саны	Иә	%	Жоқ	%
БАРЛЫҒЫ:	194	185	95,4	9	4,6

Жалпы, нәтиже көрсеткендей, дуальды оқытуды респонденттердің көпшілігі (95,4%) кадрларды даярлаудың тиімді әдісі ретінде белсенді қолдайды, бұл білім беру сапасы мен түлектердің кәсіби дайындығын жақсартуға ықпал етуі мүмкін.

7 - кесте

Сұрақ	респонденттер саны	Иә	%	Жоқ	%	Жартылай сай келеді	%
Сізді жалпы Университет студенттерінің білім сапасы қанағаттандыра ма?	194	192	99,0	2	1,0	-	-
Сіздің ойыңызша, Университет түлектерінің (ЖОО-ны 2020 жылдан кейін бітірген) жалпы кәсіби біліктіліктері жоғары білімі бар педагогке қойылатын талаптар мен өлшемдерге сай келе ме?	194	179	92,3	2	1,0	13	6,7

Жалпы жұмыс берушілер студенттердің академиялық дайындығын жоғары бағалайды (99%). Алайда түлектерді дайын мамандар ретінде бағалауға көшкен кезде (әсіресе педагогикада) күмән аз болады – респонденттердің 6,7% сәйкестік тек ішінара деп санайды. Бұл мамандыққа шығу кезеңінде кемшіліктер қолданбалы дайындықта немесе нақты педагогикалық практиканың талаптарына бейімделуде көрінуі мүмкін деген сигнал.

8 - кесте

Сіз жалпы Университет түлектерінің даярлық сапасын Павлодар өңірінің басқа ЖОО-ларымен салыстыра отырып, қалай бағалайсыз?	респондентте р саны	Өңірдің басқа ЖОО-лары түлектеріне қарағанда Марғұлан университетінің түлектерінің даярлық сапасы жоғары	%	Марғұлан университетінің түлектері мен басқа ЖОО-лар түлектерінің даярлық сапасы жалпы алғанда бірдей	%	Өңірдің басқа ЖОО-лары түлектеріне қарағанда, Марғұлан университетінің түлектерінің даярлық сапасы төмен	%
БАРЛЫҒЫ:	194	124	63,9	65	33,5	5	2,6

- **Респонденттердің көпшілігі (63,9%)** Марғұлан университетінің түлектерін даярлау сапасын өңірдің басқа жоғары оқу орындарымен салыстырғанда жоғары деп бағалайды. Бұл сауалнамаға қатысқандардың алдында университеттің күшті позицияларын көрсетеді.
- **Респонденттердің 33,5%** Марғұлан университетінің және өңірдің басқа да жоғары оқу орындарының түлектерін даярлау сапасы шамамен бірдей деп санайды. Бұл сонымен қатар жалпы университетте дайындық елеулі шағымдар тудырмайтындығын көрсетеді.
- **Респонденттердің 2,6%** Марғұлан университетінің түлектерін даярлау сапасы өңірдің басқа жоғары оқу орындарына қарағанда төмен деп санайды. Бұл пайыз өте төмен, оқу процесінде айтарлықтай проблемалардың жоқтығын көрсетеді.

9 - кесте

Р/с №	Білім беру бағдарламалары (мамандықтар) бойынша түлектердің дайындығына сіздің қанағаттанушылық деңгейіңізді бағалаңыз	респондентте р саны	Жоғары	%	Орташа	%	Төмен	%
	Білім беру бағдарламасы							
1	Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі	194	130	67,0	54	27,8	10	5,2
2	Қазақ тілі мен әдебиеті	194	127	65,5	58	29,9	9	4,6
3	Орыс тілі мен әдебиеті	194	126	64,9	57	29,4	11	5,7
4	Физика, Физика-Информатика, Физика-Математика	194	125	64,4	55	28,4	14	7,2
5	Дене шынықтыру және спорт	194	124	63,9	58	29,9	12	6,2
6	Көркем еңбек, графика және жобалау (Бейнелеу өнері және сызу; Кәсіптік оқыту)	194	124	63,9	58	29,9	12	6,2
7	Математика, Математика-Физика, Математика-Информатика	194	124	63,9	58	29,9	12	6,2
8	Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу педагогикасы	194	123	63,4	63	32,5	8	4,1
9	Педагогика и психология	194	121	62,4	63	32,5	10	5,2
10	Информатика, Білім берудегі ақпараттық технологиялар	194	120	61,9	59	30,4	15	7,7
11	Жаратылыстану	194	120	61,9	60	30,9	14	7,2
12	Қазақ тілінде оқытпайтын мектептердегі қазақ тілі мен әдебиеті	194	120	61,9	62	32,0	12	6,2
13	Орыс тілінде оқытпайтын мектептердегі орыс тілі мен әдебиеті	194	120	61,9	56	28,9	18	9,3
14	Шетел тілі: екі шетел тілі	194	120	61,9	60	30,9	14	7,2
15	Музыкалық білім	194	119	61,3	61	31,4	14	7,2
16	Химия, Химия-Биология	194	119	61,3	59	30,4	16	8,2
17	Тарих	194	119	61,3	62	32,0	13	6,7
18	География, География-Тарих	194	118	60,8	60	30,9	16	8,2

19	Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану	194	117	60,3	66	34,0	11	5,7
20	Арнайы педагогика (Дефектология)	194	113	58,2	67	34,5	14	7,2
21	Құқық және экономика негіздері (Білім берудегі кәсіпкерлік)	194	111	57,2	71	36,6	12	6,2
22	Бастапқы әскери дайындық	194	107	55,2	71	36,6	16	8,2

Жұмыс берушілердің түлектерді даярлауға қанағаттану деңгейі бойынша рейтингте білім беру бағдарламаларын құру үшін 2 аспект бойынша қанағаттанудың пайыздық көрсеткішін ескеру қажет: «жоғары» және «төмен» бағаларын берген респонденттердің пайызы.

«Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» ББ дайындықты «жоғары» деп бағалаған 67% респондентімен бірінші орынды алады.

«Қазақ тілі мен әдебиеті» ББ және «Орыс тілі мен әдебиеті» ББ көшбасшылар үштігіне кіреді – тиісінше 65,5% және 64,9%.

«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы» ББ жұмыс берушілерден лайықты баға алып, осы мамандық бойынша студенттерді даярлаудың «жоғары» деңгейін, сондай-ақ түлектерді даярлау деңгейін «төмен» деп бағалағандардың ең төмен пайызын (4,1%) атап өткен респонденттердің жеткілікті жоғары (63,4%) пайызын көрсетті.

«Бастапқы әскери дайындық» ББ түлектердің дайындығын жоғары бағалаудың ең төмен пайызына ие - респонденттердің жартысы ғана (55,2%) дайындықты «жоғары» деп бағалады, аталған ББ бойынша түлектердің төмен даярлығын респонденттердің 8,2% атап өтті.

Сондай-ақ респонденттердің 8%-дан астамы «Орыс тілінде оқытпайтын орыс тілі мен әдебиеті», «Химия, Химия-Биология», «География, География-тарих» ББ түлектерін даярлаудың «төмен» деңгейін атап өтті.

10 - кесте

Сіздің ұйымыңызға қандай мамандар қажет екенін көрсетіңіз	респонденттер саны	Гуманитарлық сала (ГҒЖМ)	%	Педагогика және қосымша білім беру (ПЖМ)	%	Жаратылыстану-математикалық бағыт (ЖЖМ)	%	Өнер және спорт (ӨжСЖМ)	%
БАРЛЫҒЫ:	75	22	29,3	27	36,0	16	21,3	10	13,3

Өңірдің білім беру ұйымдарының мамандарға қажеттілігі мәселесі бойынша педагогика және қосымша білім беру саласындағы қызметкерлерге ең үлкен сұраныс байқалды (36%). Бұл білікті бастауыш сынып мұғалімдеріне, тәрбиешілерге, әдіскерлерге, қосымша және арнайы білім беру мұғалімдеріне, оның ішінде психологтарға, дефектологтарға, логопедтерге, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған ассистенттерге деген қажеттіліктің жалғасуын көрсетеді.

Гуманитарлық сала (29,3%) екінші орында. Жұмыс берушілерге тілдер, коммуникациялар, тарих және құқық саласындағы дағдылары бар мамандар қажет.

Жаратылыстану-математикалық бағыт (21,3%) да сұранысқа ие, бірақ аз дәрежеде. Мұнда жұмыс берушілер математика, информатика, физика, химия және биология сияқты мамандықтарды атап өтті – дәстүрлі түрде маңызды, бірақ қазіргі уақытта тапшылығы аз.

Өнер мен спорт (13,3%) респонденттер арасында ең аз сұранысқа ие. Бұл белгілі бір саладағы жұмыс орындарының шектеулі болуына немесе мұндай мамандардың аз талап етілуіне байланысты болуы мүмкін.

Университет түлектерін даярлау сапасы бойынша жұмыс берушілердің сауалнамасының нәтижелері жөніндегі негізгі қорытынды.

Сауалнама нәтижелері негізінен қатысушылардың негізгі үлесін (76,3%) құраған ауылдық және қалалық жалпы орта білім беру мекемелерінің респонденттерінің пікірімен ұсынылған. Мамандандырылған және шағынжинақты мектептер аз және тең дәрежеде ұсынылды (әрқайсысы 11,9%).

Оқыту тілі тұрғысынан сауалнамаға қатысушылардың көпшілігі (45,9%) – мемлекеттік және орыс тілдерінде оқытатын екі тілді білім беру ұйымдары.

Сауалнама қорытындысы бойынша университет сұранысқа ие мамандарды даярлау жөніндегі өз миссиясын едәуір дәрежеде орындайды деп қорытынды жасауға болады. Сауалнамаға қатысқан ұйымдардың жартысына жуығы (43,8%) штатта 5 түлек бар, бұл жұмысқа орналасудың кең таралғанын көрсетеді. Ұйымдардың екінші жартысы (109) университет түлектерінің қатысуының жоғары деңгейін көрсетеді (ұжымдағы университеттің 20 түлегіне дейінгі орташа жалпыланған көрсеткіш) кадрларды даярлау сапасына деген сенім және берік серіктестік туралы айтады.

Бұл сондай-ақ университет түлектерінің өңірдің еңбек нарығында жоғары сұранысқа ие екендігін айғақтайды.

Өңірдің білім беру ұйымдары жалпы университетпен ынтымақтастықтың түрлі нысандарын белсенді дамытуда.

Ең айқын ынтымақтастық **практикалық өзара іс-қимыл** тұрғысынан байқалады. Кәсіптік практика саласында да, дуальды оқыту саласында да 175/90, 2% білім беру ұйымы білім беру процестерінің тығыз интеграциясын, сондай-ақ теориялық дайындықты жұмыс орнындағы практикалық оқытумен ұштастыратын оқыту нысандарының өзектілігі мен қажеттілігін растады.

Университеттің **білім беру бастамалары саласындағы ынтымақтастықтың** жоғары деңгейін сауалнамаға қатысқан ұйымдардың шамамен үштен екісі (70% - дан астамы) көрсетті: университет базасында мұғалімдердің біліктілігін арттыру және кәсіптік қайта даярлау бөлігінде – 73,2%, ұйым қызметкерлерін ППУ магистратурасында/докторантурасында оқыту бөлігінде – 71,6%.

Респонденттер **ғылыми ынтымақтастық саласындағы** өзара іс - қимылды біршама аз атап өтті (орташа жалпыланған көрсеткіш - респонденттердің 64%). Респонденттердің пікірінше, бірлескен ғылыми жобаларды (инновациялар, зерттеулер, әзірлемелер, конференциялар) одан әрі іске асыруды, ғылыми журналдарда материалдарды бірлесіп жариялауды жандандыру және дамыту, университет оқытушыларының өңірдегі мекемелер мен ұйымдардың білім беру процесіне қатысуын кеңейту қажет.

Сауалнамада ұсынылған ынтымақтастық нысандарының ішінде білім беру ұйымдарының едәуір бөлігі қатысады (90,2%) және дуальды оқыту стратегиясын қолдайды (95,4%). Бұл түлектерді даярлау және ұйымдардың кадрлық әлеуетін арттыру үшін осы білім беру моделінің маңыздылығын мойындаудың жоғары деңгейін көрсетеді. Олардың пікірінше, оқу орындарындағы теориялық оқытуды жұмыс орындарындағы практикалық дайындықпен үйлестіретін дуальды оқыту жұмыс берушілердің талаптарына тез бейімделетін жоғары білікті мамандарды дайындаудың тиімді әдісі болып табылады.

Жалпы, сауалнама нәтижелері Марғұлан университетінің түлектерін даярлау сапасына оң баға береді. Барлық дерлік жұмыс беруші (99%) студенттердің біліміне қанағаттанады, бұл студенттердің оқу кезінде көрсететін жоғары базалық дайындық деңгейін көрсетеді. Сондай-ақ респонденттердің көпшілігі (92,3%) ППУ түлектері жоғары білімі бар педагогтерге қойылатын кәсіби талаптарға сай келеді, олар неғұрлым дайын немесе өңірдің басқа жоғары оқу орындарымен бірдей деңгейде (98%) деп санайды.

Университетті өңірдің жоғары оқу орындары арасында көшбасшы ретінде бағалайтын респонденттердің жоғары пайызы (63,9%) Павлодар облысындағы оқу орнының жақсы имиджін көрсетеді.

Алайда жалпы оң қабылдауға қарамастан, жұмыс берушілердің пікірі бар (респонденттердің 6,7% **ішінара сәйкестікті** атап өтті), адамдармен тиімді қарым-қатынас жасауға, мәселелерді шешуге, әртүрлі жағдайларға бейімделуге және командада жұмыс істеуге көмектесетін жеке қасиеттер, тұлғааралық дағдылар мен коммуникативті дағдылар жиынтығы, кейбір студенттерде ішінара ғана қалыптасады.

Егер респонденттердің жекелеген білім беру бағдарламалары (мамандықтар) бойынша түлектерді даярлауға қанағаттану деңгейі бойынша сауалнама қорытындыларын

қарастыратын болсақ, онда жалпы алғанда, ББ көпшілігі (22-ден 19-ы) түлектерді даярлауға қанағаттанудың «жоғары» деңгейімен (60% - дан жоғары) оң пікірлер алғаны атап өтіледі.

Педагогика мен тілдерге байланысты ББ ең жоғары рейтингтерге ие болды, бұл осы салалардағы дайындықтың жоғары сапасы туралы айтады («Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі», «Қазақ тілі мен әдебиеті», «Орыс тілі мен әдебиеті», «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың педагогикасы»).

Сыни пікірлердің ең көп саны «Бастапқы әскери дайындық», «Орыс тілінде оқытпайтын орыс тілі мен әдебиеті», «Химия, Химия-Биология», «География, География-тарих» ББ-да шоғырланған, мұнда «төмен» баға деңгейі 8% - дан асады, бұл одан әрі жетілдіруді талап ететін түлектер белгілі бір проблемалардың болуын көрсетуі мүмкін түлектердің даярлығын.

Бұл бағдарламалардағы тәжірибеге бағытталған компоненттерді нығайту керек тігін білдіреді: тағылымдамалар, педагогикалық тәжірибелер, нақты жағдайдағы кейстер. Жұмсақ дағдыларды, оның ішінде коммуникативті дағдыларды, сыныпты басқаруды, эмоционалды интеллектті дамыту. Жұмыс берушілерді күту мен нақты дайындық арасындағы алшақтықты азайту үшін білім беру бағдарламаларын қалыптастыру процесіне белсенді тарту.

Өңірдің жұмыс берушілері педагогикалық кадрларға деген жоғары қажеттілікті көрсетеді, бұл бағытты одан әрі ынтымақтастықты дамыту және сапалы мамандар шығару үшін басымдыққа айналдырады.

Респонденттердің жартысына жуығы (194-тен 75-і) сауалнамада педагогикалық білім беру бағыттары бойынша мамандардың сұранысын көрсетті:

- педагогика, арнайы және қосымша білім беру (36%) – жұмыс берушілер арасында сұранысқа ие;

- гуманитарлық сала (29,3%) - ең танымал екінші санат;

- жаратылыстану-математикалық бағыт (21,3%) – білім беру саласында да сұранысқа ие;

- өнер және спорт (13,3%) - ең аз сұраныс, бірақ қазіргі уақытта ұйымдардың бір бөлігі үшін өзекті болып қала береді.

Сауалнама нәтижелері бойынша университет жұмыс берушілерден мамандарды даярлау және одан әрі ынтымақтастық саласында нақты ұсыныстар алды, олар белгіленген бағытты дамыту жоспарларына жақын қадамдар болуы мүмкін.

Респонденттердің барлығы дерлік ұзақ мерзімді және жүйелі серіктестіктерге тілек білдіреді.

Жұмыс берушілердің басқа ұсыныстарының қатарында: практиканы ұйымдастыру, тәлімгерлік, нәтижелерді бірлесіп бағалау мәселелерінде тараптардың жауапкершілігін бекіту (қандай да бір түрде студенттердің білімі мен дағдыларын бағалаудың бірлескен жүйесін жүргізу); тәлімгерлер үшін біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру; студенттердің үлгерімін бақылау, кестелерді келісу, құжаттармен алмасу және кері байланыс үшін шешімді енгізу; университет оқытушыларын орта және техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында оқыту процесіне неғұрлым белсенді тарту (кейстерді бірлесіп әзірлеу, университет оқытушыларының ұйымға тұрақты келуі, көшпелі сабақтар, шеберлік сыныптары, тренингтер және т.б.); инклюзивті білім беру шеңберінде ББ бар балалармен жұмыс істеу үшін түлектерді даярлау, жас мамандар оқушыларды осындай емтихандарды тапсыруға дайындау үшін IELTS, TOEFL және т.б. халықаралық сертификаттарды алу мүмкіндігімен университет түлектерін шет тілін меңгеру деңгейін анықтайтын халықаралық емтихандарға қарқынды даярлау бөлігінде бірлескен тәжірибені көбейту.

Есептің ұсынылған деректері жұмыс берушілермен өзара тиімді ынтымақтастықты дамыту және жұмыс берушілердің Әлкей Марғұлан атындағы ППУ түлектерін даярлау деңгейіне қанағаттануын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу үшін негіз бола алады.